

Етичні норми перекладача

Професійний перекладач – це особа, основним видом діяльності якої є переклад, яка має відповідну кваліфікацію та компетенції, що надає їй право здійснювати письмовий чи усний переклад і отримувати винагороду за виконану роботу відповідно до умов укладеної угоди.

Перекладач повинен дотримуватися чинних професійних етичних кодексів і стандартів діяльності, а також норм чинного законодавства та нормативно-правових актів.

Перекладач повинен поводитися професійно, чесно та гідно при взаємодії із клієнтами, колегами, а також утримуватися від поведінки, що може заплямувати його репутацію, або ж репутацію колег.

Перекладач повинен уникати ситуацій, що можуть потенційно призвести до виникнення конфлікту інтересів.

Перекладач зобов'язаний дотримуватися професійної таємниці і не зловживати інформацією, отриманою під час перекладу. Перекладач не має права розголошувати конфіденційну інформацію, отриману від клієнта або колег у ході виконання перекладацького проекту, а також не може використовувати конфіденційну інформацію у своїх інтересах.

Перекладач повинен забезпечувати захист персональних даних клієнта.

Перекладач несе особисту відповідальність за свою роботу, незалежно від того, чи він отримує замовлення на переклад безпосередньо від клієнта або через посередника.

Перекладач повинен дотримуватися всіх вимог усної та/або письмової угоди, укладеної із замовником.

Перекладач повинен здійснювати переклад згідно з метою та специфікаціями проекту, лінгвістичними стандартами мови перекладу і з урахуванням культурних особливостей цільової аудиторії.

Перекладач повинен передавати зміст отриманої інформації точно, відповідно, не опосередковано та не суб'єктивно, залежно від контексту, мети або засобів перекладу.

Письмовий перекладач повинен надавати замовникам інформацію щодо машинного перекладу і його застосування.

Перекладач не повинен виконувати замовлення на переклад в тих галузях, в яких він не компетентний. Перекладач повинен брати в роботу лише ті завдання на переклад, для яких він/вона має відповідну мовну кваліфікацію (лінгвістичну підготовку) і які відповідають його/її рівню володіння мовами, мовними комбінаціями, компетенції в тематиці перекладу та досвіду.

Перекладач не має права своїми діями дискредитувати свою професію.

Перекладач повинен постійно вдосконалювати свою професійну майстерність.

При усному перекладі перекладач повинен:

- ретельно та завчасно готуватися до роботи та з'ясувати всі деталі того, як буде здійснюватися усний переклад;
- чітко встановлювати в договорі умови роботи, необхідні для якісного надання послуг, та вимагати дотримання таких вимог;
- перекладати все повністю, не додавати нічого зайвого і не пропускати деталей;
- поводитися так, як того вимагає ситуація і доручення;

- повідомляти про факти, які суттєво ускладнюють його роботу під час перекладу.

При виконанні усного перекладу, перекладач повинен утримуватися від передачі власних почуттів та будь-яких думок (оцінок), не пов'язаних із завданням, навіть через вираз обличчя (міміку), мови тіла (жестикуляцію) або тон голосу.

Усний перекладач повинен бути обізнаний з культурними відмінностями і досвідчений щодо їхніх особливостей, вміти виправляти (якщо це необхідно, допустимо та доцільно) культурне непорозуміння, яке перешкоджає спілкуванню.

Усний перекладач повинен проявляти повагу, ввічливість, тактовність і здоровий розсуд у взаємодії з іншими людьми. Перекладач повинен розвивати комунікативні та міжособистісні навички, щоб впоратися з потребою ефективно працювати в складних ситуаціях на тлі культурного та мовного різноманіття.

Перекладач несе повну відповідальність за якість своєї роботи. Він має право відмовитися від надання послуг перекладу з таких причин:

- якщо він/вона вважає, що спілкування з клієнтом виходить за межі його/її можливостей і здібностей;
- погані умови роботи;
- якщо їх надання послуг клієнтові суперечить етичним переконанням перекладача;
- перекладач не може бути нейтральним по відношенню до повідомлення, що перекладається, і може завдати шкоди будь-кому з учасників процесу, в тому числі і собі;
- якщо вважає, що надання ним послуг перекладу може суперечити закону та/або порушувати права людини.

Джерела:

<https://drive.google.com/file/d/1foYYiqK0sMVrfOMB6RpunTAklqioKVEj/view>

<https://drive.google.com/file/d/1T38RHHMyVxoo9Ls8EenLT2ga5IHMbVKc/view>

<https://www.atanet.org/about-us/code-of-ethics/>

<https://cztn.cz/%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B0-%D0%B6%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97/>

<https://www.sktl.fi/@Bin/3038049/Tulkin%20eettiset%20ohjeet%20ukraina.pdf>

<https://cztn.cz/%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D0%B0-%D0%B6%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97/>